

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 14 stycznia 2020 r.

BADK.DPK.133.97.2019

P10-03/19	Data wpływu petycji 15 listopada 2019 r.
	Data sporządzenia informacji o petycji 14 stycznia 2020 r.

PODATEK OD TOWARÓW I USŁUG

TEMAT

OBOWIĄZKOWE KONTA VAT NA RACHUNKACH FIRMOWYCH

WNOSZĄCA PETYCJE: petycja indywidualna

Renata Sutor.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą w sprawie zmiany ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług, w celu uchylenia obowiązku posiadania konta VAT w firmowych rachunkach bankowych oraz wprowadzenia innego sposobu rozliczania podatku VAT z urzędem skarbowym.

UZASADNIENIE WNOSZĄCEJ PETYCJE:

Zdaniem autorki petycji konieczne jest uchylenie przepisów prawa podatkowego zobowiązujących firmy do posiadania konta VAT na rachunkach firmowych, gdyż środki na nim gromadzone (podatek VAT), jak podkreśla wnosząca petycję, „są tylko przeznaczone do przelewu do Urzędu Skarbowego, a tym samym blokują przedsiębiorcom rozwój ich firmy, chociażby zakup sprzętu do firmy, czy nawet blokują im odłożenie pieniędzy na koncie oszczędnościowym (konto VAT jest nieoprocentowane)”.

W opinii w autorki petycji, obowiązujące przepisy są niezgodne z Konstytucją RP, w szczególności z art. 31 ust. 1, który stanowi, że wolność człowieka podlega ochronie prawnej.

Jako rozwiązanie alternatywne dla posiadania obowiązkowego konta VAT, proponuje się, dla transakcji powyżej 15 tys zł, wprowadzenie obowiązku rozliczenia VAT z Urzędem Skarbowym w terminie 14 dni od wystawienia faktury lub wykonania usługi, analogicznie do uiszczania podatku od czynności cywilno-prawnych.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2018 r. poz. 2174 ze zm.) w Rozdziale 1a Dział XI zawiera przepisy regulujące mechanizm podzielonej płatności (ang. split payment).

Do stosowania tej formy płatności zobowiązani są podatnicy (sprzedawca i odbiorca są podatnikami VAT) w przypadku transakcji B2B i obrocie towarami lub usługami wymienionymi w załączniku nr 15 do ustawy. Czynność udokumentowana jest fakturą, której jednorazowa wartość transakcji, bez względu na liczbę wynikających z niej płatności, przekracza 15 000 zł (art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców).

Zastosowanie mechanizmu podzielonej płatności polega na tym, że płatność za nabyty towar lub usługę w całości lub części kwoty odpowiadającej wartości sprzedaży netto, która wynika z faktury, jest płacona przez nabywcę na rachunek rozliczeniowy -

rachunek w SKOK dostawcy lub jest rozliczana w inny sposób. Natomiast pozostała zapłata odpowiadająca kwocie VAT (w całości lub w części) jest płacona na specjalny rachunek bankowy dostawcy – rachunek VAT.

Obowiązkowy split payment dotyczy transakcji za towary i usługi wymienione w załączniku nr 15 do ustawy, wcześniej objętych odwrotnym obciążeniem, czyli przerzuceniem obowiązku rozliczania VAT ze sprzedawcy na nabywcę lub odpowiedzialnością podatkową.

Załącznik nr 15 do ustawy zawiera katalog towarów i usług objętych mechanizmem podzielonej płatności min.: paliwa, stal, wyroby stalowe, metale szlachetne (np. złoto, srebro) i nieszlachetne (np. miedź), tablety, smartfony, konsole, usługi budowlane, części i akcesoria do pojazdów silnikowych czy węgiel i produkty węglowe.

Środki zgromadzone na rachunku VAT będą mogły być wypłacone wyłącznie w celu dokonania wpłaty VAT do Urzędu Skarbowego, płatności VAT na rachunek VAT dostawcy lub zwrotu kwoty VAT (wynikającej z korekty). Jedynie na pisemny, uzasadniony wniosek podatnika Naczelnik Urzędu Skarbowego będzie mógł wyrazić zgodę, w drodze postanowienia, na inne przeznaczenie środków zgromadzonych na jego rachunku VAT.

INFORMACJE DODATKOWE:

Jacek Matarewicz Komentarz aktualizowany do art. 108(a) ustawy o podatku od towarów i usług (stan prawny: 2019.10.01).

Ustawa z 15 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw wprowadziła od 1 lipca 2018 r. mechanizmu podzielonej płatności w VAT (ang. split payment). Istota tego rozwiązania polega na tym, że płatność za towar lub usługę jest dokonywana w wartości netto na rachunek bankowy dostawcy, natomiast pozostała zapłata odpowiadająca kwocie podatku od towarów i usług, jest płacona na specjalne konto dostawcy – rachunek VAT.

Rachunek VAT to konto, z którego podatnicy będą mogli zasadniczo wyłącznie dokonywać przelewu na inny rachunek VAT oraz będą mogli opłacać swoje zobowiązanie podatkowe z tytułu VAT do urzędu skarbowego. Na pisemny, uzasadniony wniosek podatnika, naczelnik urzędu skarbowego będzie mógł wyrazić zgodę na inne przeznaczenie środków zgromadzonych na rachunku VAT. Bez zgody podatnik nie będzie mógł przeznaczyć środków zgromadzonych na rachunku VAT na dowolny cel. (...)

Podzielona płatność oznacza ograniczenie prawa dostawcy towaru lub usługodawcy do swobodnego dysponowania podatkiem VAT. Ministerstwo Finansów liczy, że w ten sposób wyeliminuje oszustwa polegające na pobraniu przez sprzedawcę zapłaty wraz z należnym państwu podatkiem VAT i nieprzekazaniu go do urzędu skarbowego. Mechanizm podzielonej płatności uważany jest za jedno z rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie nadużyciom i oszustwom podatkowym. Umożliwia bowiem organom podatkowym monitorowanie i blokowanie środków na rachunkach VAT, eliminując ryzyko znikania podatników wraz z zapłaconym im przez kontrahentów, a nieodprowadzonym podatkiem VAT. (...) Po wejściu w życie przepisów o obowiązkowej podzielonej płatności od 1 listopada 2019 r. w odniesieniu do zapłaty za nabywane towary z określonej listy, których wartość przekracza 15 000 zł, nabywca dowolnych towarów lub usług wymienionych na tej liście (vide: załącznik nr 15 do ustawy o VAT) będzie musiał skorzystać z mechanizmu podzielonej płatności. (...)

W decyzji wykonawczej (derogacyjnej) Rady (UE) 2019/310 z 18 lutego 2019 r. w sprawie upoważnienia Polski do wprowadzenia szczególnego środka stanowiącego odstępstwo od art. 226 dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej wskazano, że Polska ma prawo stosować obowiązkowy split payment w okresie od 1 marca 2019 r. do 28 lutego 2022 r. na 152 towary lub usługi, w tym na określone wyroby z kategorii elektroniki, m.in. procesory, smartfony, telefony, tablety, notebooki, laptopy, konsole do gier, tusze, tonery, dyski twarde. Także na odpady, złom, surowce wtórne, wyroby ze stali, metale szlachetne, metale kolorowe. Dotyczy to również określonych robót budowlanych. Czyli przede wszystkim chodzi o towary i usługi, których obrót generował sporo nieprawidłowości.

Większość z tych towarów była już objęta mechanizmem odwrotnego obciążenia (VAT rozliczał kupujący), co oznacza, że po zmianie i wprowadzeniu obowiązkowego mechanizmu podzielonej płatności (kupujący płaci sprzedawcy VAT na specjalny rachunek VAT, a sprzedawca rozlicza VAT na zasadach ogólnych) nie będzie potrzeby utrzymywania przepisów dotyczących odwrotnego obciążenia.

OPRACOWAŁA

Joanna Baranowska

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz